

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Łomża do roku 2025 Raport z badania sondażowego

Opracowanie:

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Gospodarczych DELTA PARTNER

DELTA PARTNER
STOWARZYSZENIE WSPIERANIA
INICJATYW GOSPODARCZYCH

Spis treści

1. Zagadnienia metodologiczne	4
1.1 Charakterystyka respondentów.....	5
2. Ocena jakości życia mieszkańców Gminy Łomża	7
Spis tabel	16
Spis wykresów	16

1. Zagadnienia metodologiczne

W ramach prac diagnostycznych nad opracowaniem *Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Łomża do roku 2025*, przeprowadzone zostało badanie ankietowe wśród mieszkańców Gminy służące pozyskaniu ich opinii na temat warunków życia i potencjału rozwojowego gminy.

Badanie zostało przeprowadzone pomiędzy 20 kwietnia a 4 maja 2015 roku. Narzędziem przeprowadzenia badania był ankiet. Poprzez wybór sposobu uczestniczenia w badaniu (ankieta on-line oraz swobodny dostęp do ankiet w Urzędzie Gminy Łomża) badanie miało charakter anonimowy i losowy. Pytania dotyczyły przede wszystkim obecnej kondycji gminy Łomża, warunków życia oraz oczekiwań, co do kierunków jej rozwoju. Ponadto respondenci odpowiadali na pytania związane z przywiązaniem do miejsca zamieszkania oraz możliwościami i barierami rozwojowymi Gminy Łomża, a także mieli możliwość zgłaszania propozycji konkretnych projektów/programów skierowanych do mieszkańców.

Badanie przeprowadzone było:

- w formie elektronicznej (on-line), za pośrednictwem interaktywnego formularza ankietowego - udział wzięło 33 respondentów;
- tradycyjną metodą (PAPI), w ramach której formularze ankiet w wersji papierowej były umieszczone w miejscach ogólnodostępnych – udział wzięło 72 respondentów.

W badaniu ankietowym wzięło udział łącznie 105 respondentów.

Formularz ankiety zawierał następujące elementy:

- Metryczkę – podstawowe dane respondenta (płeć, wiek, status, wykształcenie);
- Ocenę warunków życia w Gminie Łomża (ocenie podlegało 26 elementów będących miernikiem jakości życia);
- Wskazanie mocnych i słabych stron Gminy Łomża;
- Wskazanie stosunku do swojego miejsca zamieszkania oraz preferencji, co do przyszłego miejsca zamieszkania;
- Wskazanie najważniejszego przedsięwzięcia, które warto zrealizować w Gminie Łomża.
- Wybór i ocenę ważności kierunków rozwoju i działań samorządu na rzecz harmonijnego rozwoju Gminy Łomża (ocenie podlegało 11 propozycji działań).

Ponieważ nie wszystkie formularze ankietowe były wypełnione kompletnie, dla poprawności prezentowania danych, w opisach wykresów i tabel wskazano liczbę respondentów (N), którzy faktycznie udzielili odpowiedzi na określone pytanie.

1.1 Charakterystyka respondentów

Podstawowe dane respondenta zawarte w formularzu ankietowym umożliwiają opracowanie charakterystyki uczestniczących w badaniu.

Podział grupy respondentów ze względu na płeć przedstawia poniższa tabela.

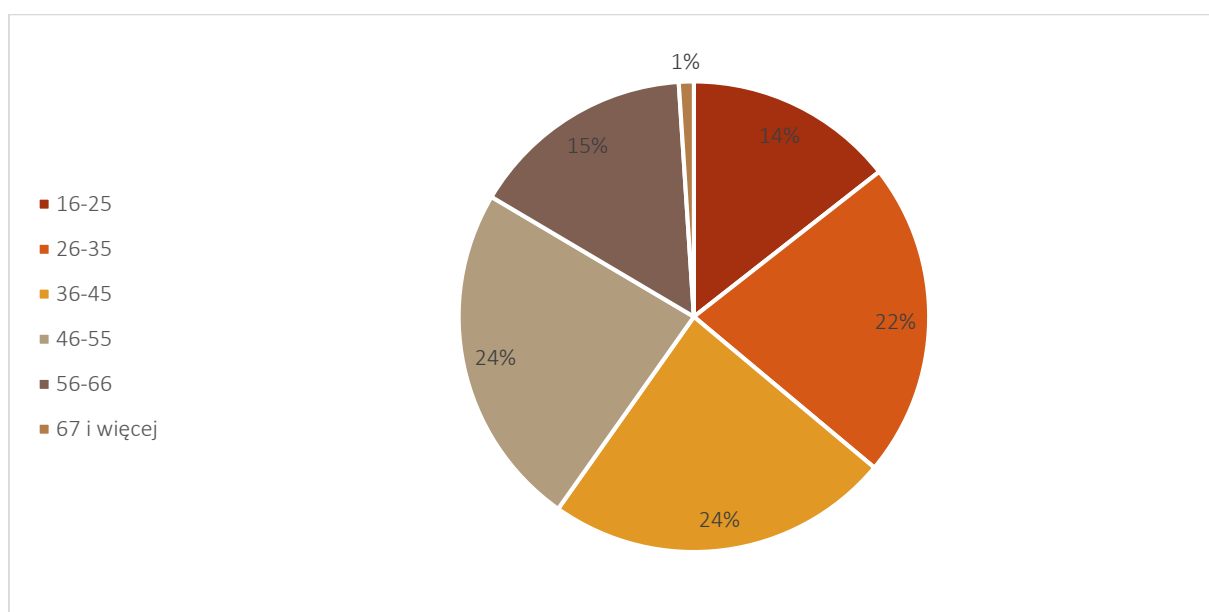
Tabela 1 Podział respondentów ze względu na płeć N=95

Płeć	liczba całkowita	%
Kobieta	58	61%
Mężczyzna	37	39%
Razem	95	100%

Źródło: Opracowanie własne

Podział respondentów ze względu na kategorie wieku jest proporcjonalny – wszystkie grupy wiekowe były reprezentowane w badaniu. Można zaobserwować niewielkie odchylenie ilościowe na korzyść reprezentantów osób w wieku 36 – 55, czyli największej grupy społecznej.

Wykres 1 Wiek respondentów (N=95)

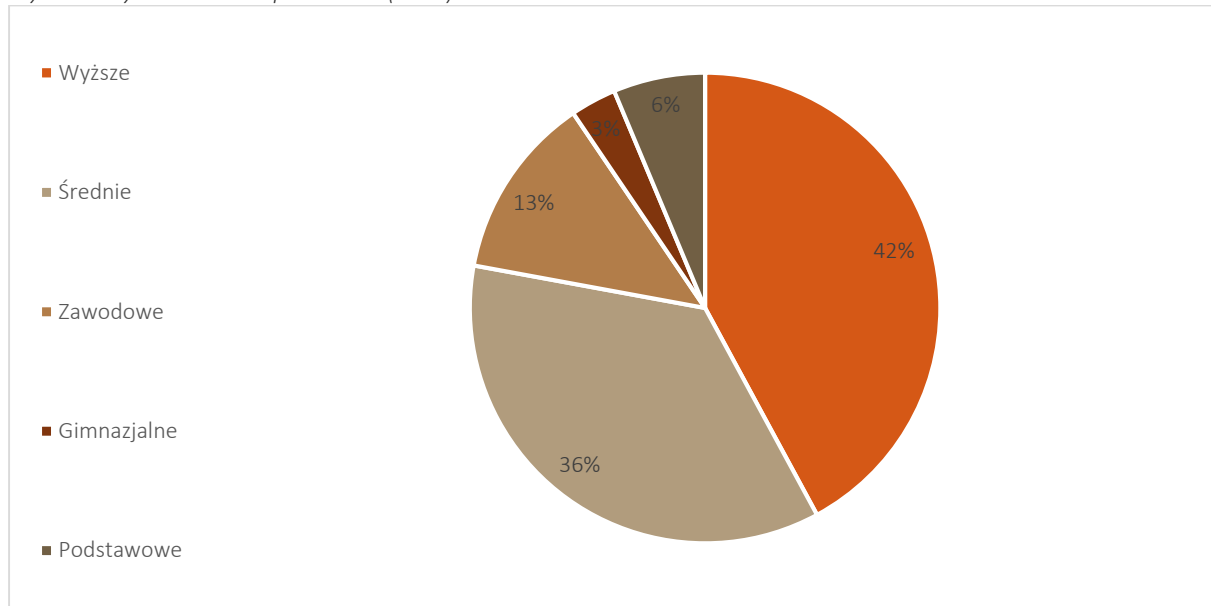

Źródło: opracowanie własne

Struktura wykształcenia badanych opiera się na grupie osób z wyższym wykształceniem, 42% badanych posiada ten poziom wykształcenia. O 6 osób mniej (36%) to respondenci legitymujący się średnim wykształceniem. Pozostałe 22% badanych to osoby z zawodowym i niższym wykształceniem.

Taka struktura wykształcenia jest adekwatna z założeniem, iż osoby bardziej aktywne społecznie (podejmujące głos, działacze organizacji pozarządowych, czy osoby aktywnie biorące udział w wyborach) to reprezentacji grup z wyższym i średnim wykształceniem.

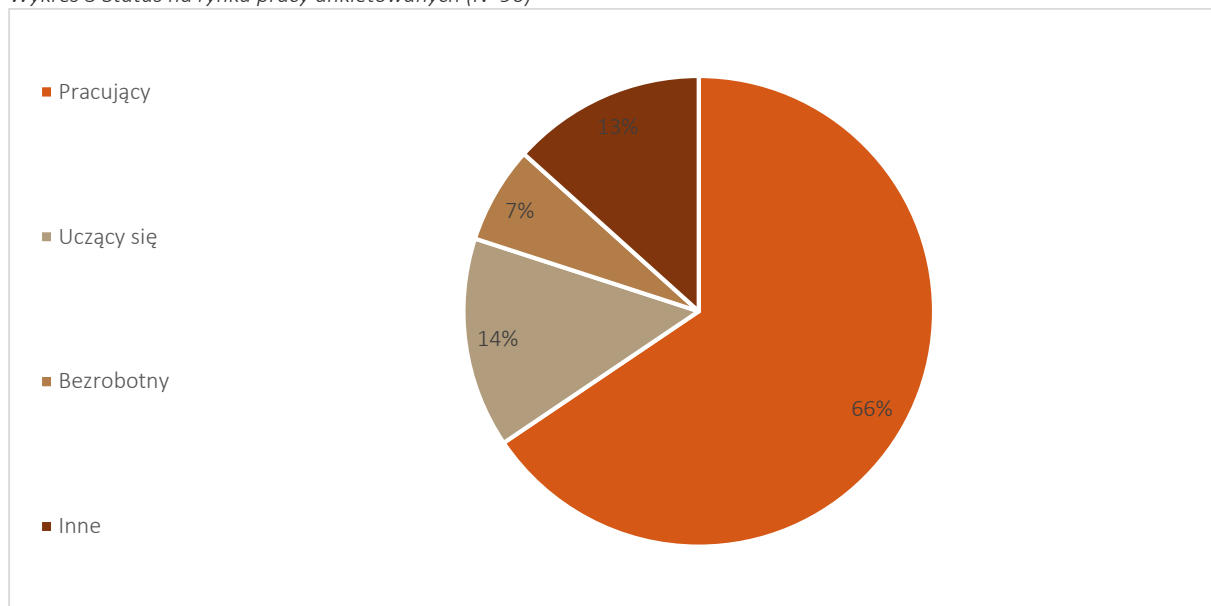
Wykres 2 Wykształcenie respondentów (N=95)

Źródło: opracowanie własne

Ankietowani reprezentowali różne grupy statusu zawodowego. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby pracujące (59 respondentów). Status na rynku pracy prezentuje poniższy wykres.

Wykres 3 Status na rynku pracy ankietowanych (N=90)

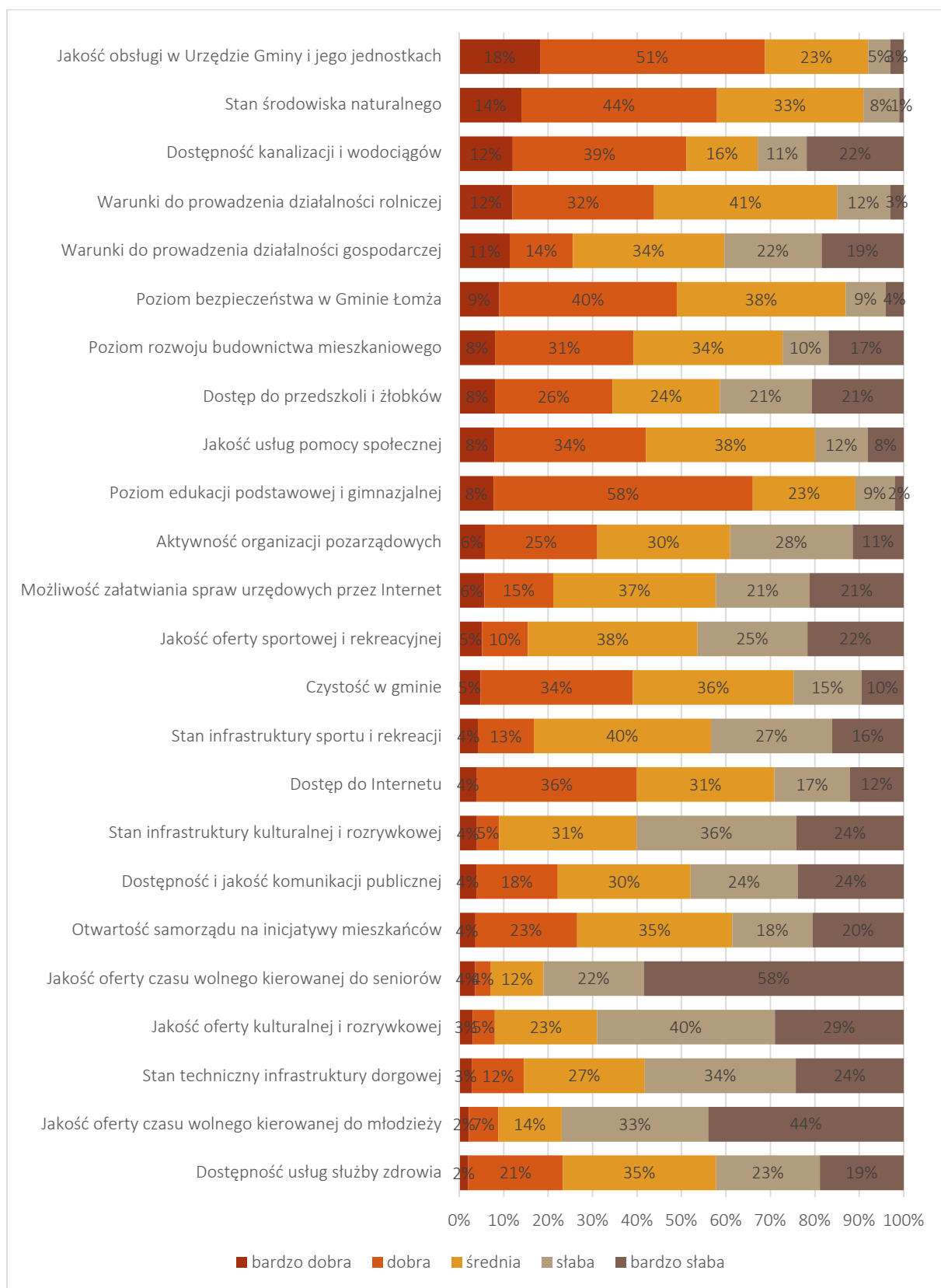
Źródło: opracowanie własne

2. Ocena jakości życia mieszkańców Gminy Łomża

W badaniu sondażowym poruszono ważną kwestię dotyczącą oceny poszczególnych aspektów jakości życia w Gminie Łomża. Pierwsze pytanie zawierało listę czynników wpływających na jakość życia w Gminie Łomża oraz oceny każdego z czynników. Na poniższych trzech wykresach zaprezentowano wszystkie 26 kategorii oceny jakości życia w gminie, według kolejności zadanych pytań oraz odpowiedzi badanych.

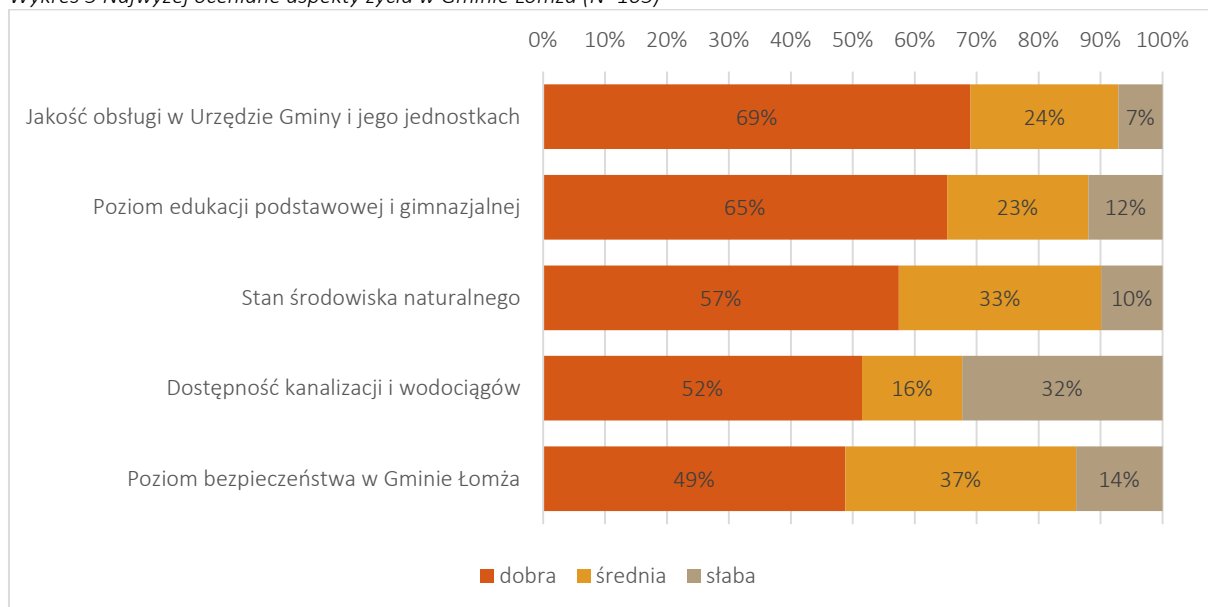
Dla przejrzystej prezentacji wyników poza poniżej przedstawionym całościowym zestawieniem wyników zaprezentowano na osobnych wykresach te, które zostały ocenione najlepiej oraz te, które w opinii mieszkańców uzyskały najłabsze oceny.

Wykres 4 Ocena jakości życia w Gminie Łomża (N=105)

Źródło: opracowanie własne

Wykres 5 Najwyżej oceniane aspekty życia w Gminie Łomża (N=105)

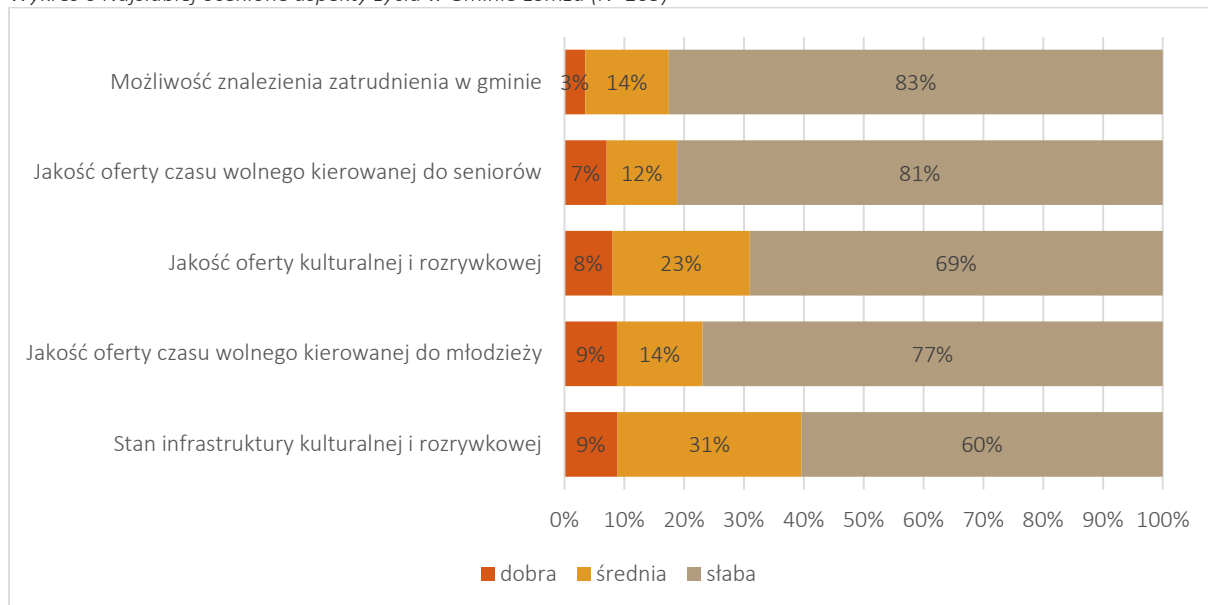
Źródło: opracowanie własne

Z powyższego wykresu wynika, iż respondenci najwyżej ocenili jakość obsługi w Urzędzie Gminy Łomża (69% respondentów oceniło tę kategorię jako dobrą i bardzo dobrą) oraz jakość edukacji na poziomie podstawowym i gimnazjalnym (65%). Ponad połowa respondentów pozytywnie ocenia również stan środowiska naturalnego, infrastrukturę wodno-kanalizacyjną oraz bezpieczeństwo na terenie Gminy Łomża.

Na najłabszą ocenę według respondentów zasługuje brak możliwości zatrudnienia na terenie gminy, co stanowi problem szerszy, ponadlokalny. Na szczególną uwagę jednak zasługują kolejne kategorie, które bezpośrednio wynikają z kompetencji i możliwości oraz potencjału endogennego samorządu lokalnego. Oferta związana z zagospodarowaniem czasu wolnego według mieszkańców stanowi zakres, który został oceniony, jako słaby i bardzo słaby, szczególnie w grupie osób starszych. We wszystkich kategoriach ten wynik stanowi ponad 90% odpowiedzi.

Należałoby podjąć działania związane z analizą oferty zagospodarowania czasu wolnego, oferty kulturalnej zarówno instytucji publicznych jak i organizacji pozarządowych oraz działań przedsiębiorstw prywatnych tak, aby stanowiły one konwergentną całość, być może zintegrowaną wspólną promocją. Poniższy wykres prezentuje odpowiedzi związane z najłabiej ocenionymi kategoriami życia społecznego w Gminie Łomża.

Wykres 6 Najbardziej ocenione aspekty życia w Gminie Łomża (N=105)

Źródło: gmina Łomża

Kolejną analizowaną kategorią była opinia respondentów na temat mocnych i słabych stron Gminy Łomża. Pytanie miało formę otwartą. Aby skodyfikować odpowiedzi pytania otwartego użyto najczęściej powtarzających się stwierdzeń, jako haseł kluczowych.

Wygenerowano następujące kategorie:

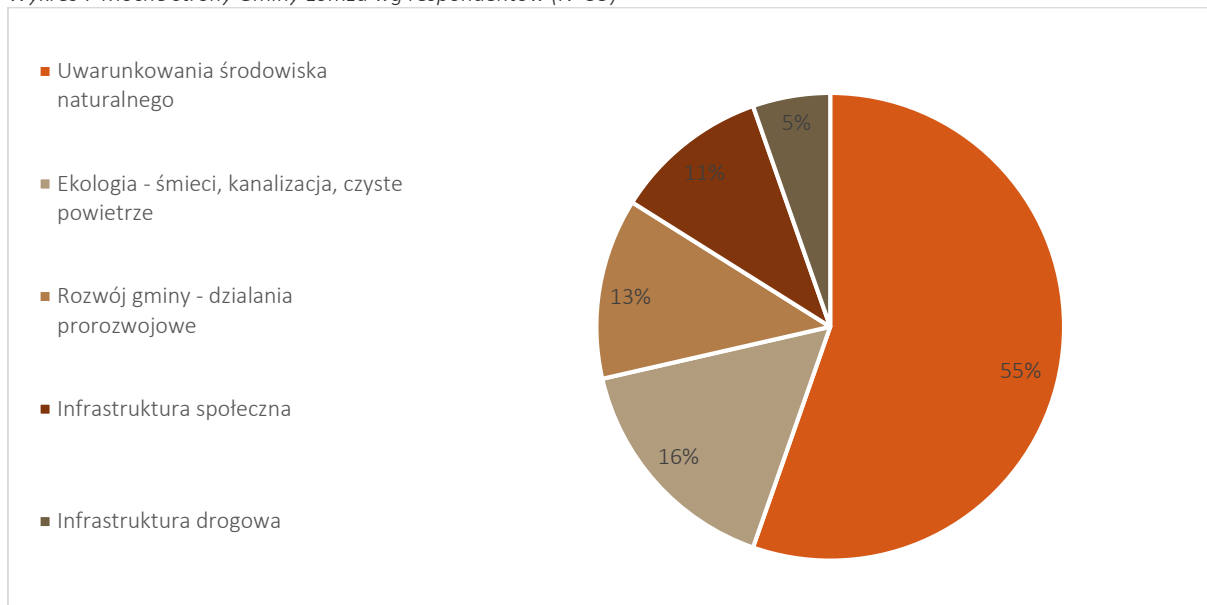
- środowisko naturalne/przyroda/otoczenie,
- ekologia/czystość w mieście - śmieci, kanalizacja, infrastruktura wodno-kanalizacyjna,
- rozwój gminy – działania prorozwojowe,
- infrastruktura społeczna (obiekty użyteczności publicznej),
- infrastruktura drogowa.

Według respondentów najbardziej pozytywnym elementem Gminy Łomża jest jej usytuowanie w atrakcyjnym przyrodniczo regionie, stosunkowo niewielka odległość od stolicy kraju oraz położenie na szlaku pomiędzy stolicą Polski a Mazurami (opinie umieszczone w tej kategorii stanowiły 55% wszystkich odpowiedzi).

Drugą kategorię stanowią opinie dotyczące czystości i ekologii obszaru, ale tej z obszaru infrastruktury: gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami. Za mocną stroną Gminy Łomża uznało je 16% ankietowanych.

W kategorii „rozwój gminy” znalazły się odpowiedzi swobodne respondentów, które dotyczyły wprowadzania nowych rozwiązań czy percepcji zmian na lepsze. W ogólnej liczbie odpowiedzi ta kategoria stanowi 13%. Natomiast 11% odpowiedzi pozytywnych to opinie dotyczące infrastruktury społecznej („młodzi, wykształceni ludzie”; „infrastruktura edukacji i kultury”; „nowe boiska i place ćwiczeń”). Najmniejsza, bo 5% grupa respondentów swoją uwagę skierowała na infrastrukturę drogową.

Wykres 7 Mocne strony Gminy Łomża wg respondentów (N=55)

Źródło: gmina Łomża

Na pytanie o słabe strony Gminy Łomża odpowiedziało 59 osób, czyli więcej niż o pozytywne, bo 56% badanych. Podobnie jak w poprzednim wypadku podzielono odpowiedzi na zwarte kategorie:

- infrastruktura drogowa i komunikacja miejska,
- czynniki gospodarcze,
- zanieczyszczenie środowiska,
- bezrobocie,
- oferta czasu wolnego,
- czynniki lokalne,
- ścieżki rowerowe,
- przedszkola i żłobki.

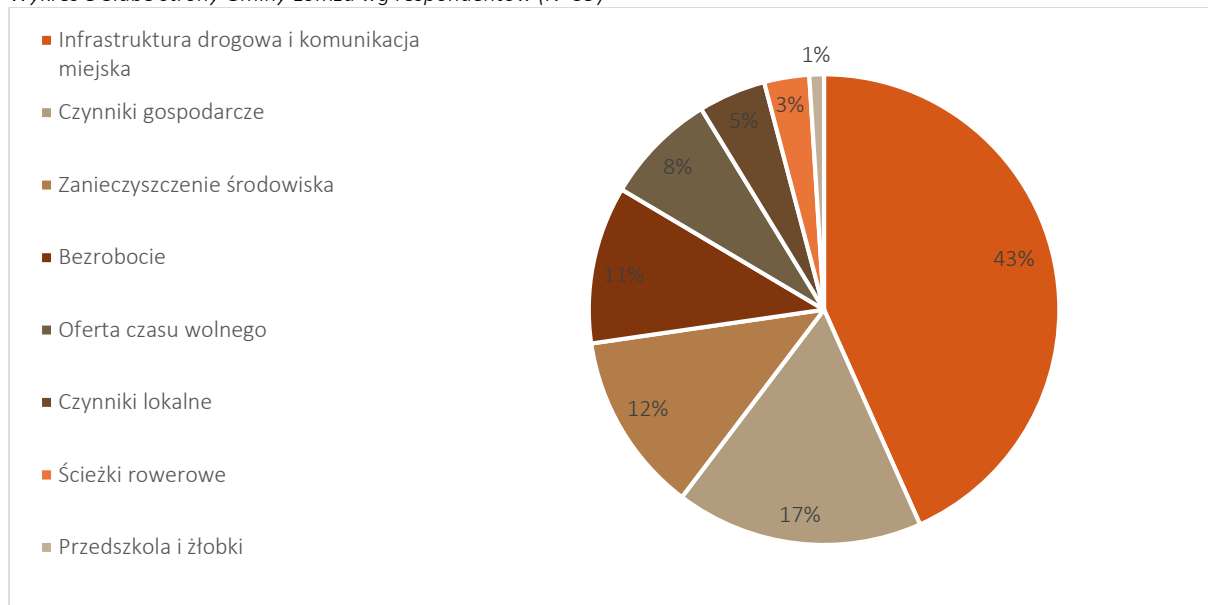
Najbardziej oceniana według respondentów jest infrastruktura drogowa oraz komunikacja – 43%. Kolejną kategorią wyszczególnioną przez badanych są czynniki gospodarcze (brak programów wspierających przedsiębiorczość, nierównomierne i nieracjonalne dystrybuowanie środków gminy; słabe wykorzystanie środków unijnych itp.) – 17% respondentów podkreśliło te elementy. Zaśmiecone lasy i pobocza dróg, braki w infrastrukturze komunalnej (gospodarka odpadami), to kolejna kategoria odpowiedzi umieszczona w zakresie – „zanieczyszczenie środowiska”; 12% respondentów zwróciło uwagę na te aspekty.

Bezrobocie stanowi osobną kategorię – 11% ankietowanych wykazało je jako element negatywny gminy. Oferta wolnego czasu – brak miejsc do spędzania wolnego czasu, słaba oferta zajęć dla dzieci i młodzieży, brak placów zabaw – to kolejne negatywne elementy wykazane przez mieszkańców Gminy Łomża. Ta kategoria odpowiedzi stanowi 8%.

Kategoria „czynniki lokalne” zwraca uwagę na elementy uzależnione od władz samorządu. „Brak zachęt dla inwestorów, wysokie podatki lokalne” - to odpowiedzi respondentów w tej kategorii. Dla 5% ankietowanych to najważniejszy element negatywny. Ostatnie dwie kategorie: brak ścieżek rowerowych oraz niewystarczająca liczba żłobków i przedszkoli stanowi odpowiednio 3% i 1% odpowiedzi.

Poniższy wykres prezentuje wyniki w ujęciu graficznym.

Wykres 8 Słabe strony Gminy Łomża wg respondentów (N=59)

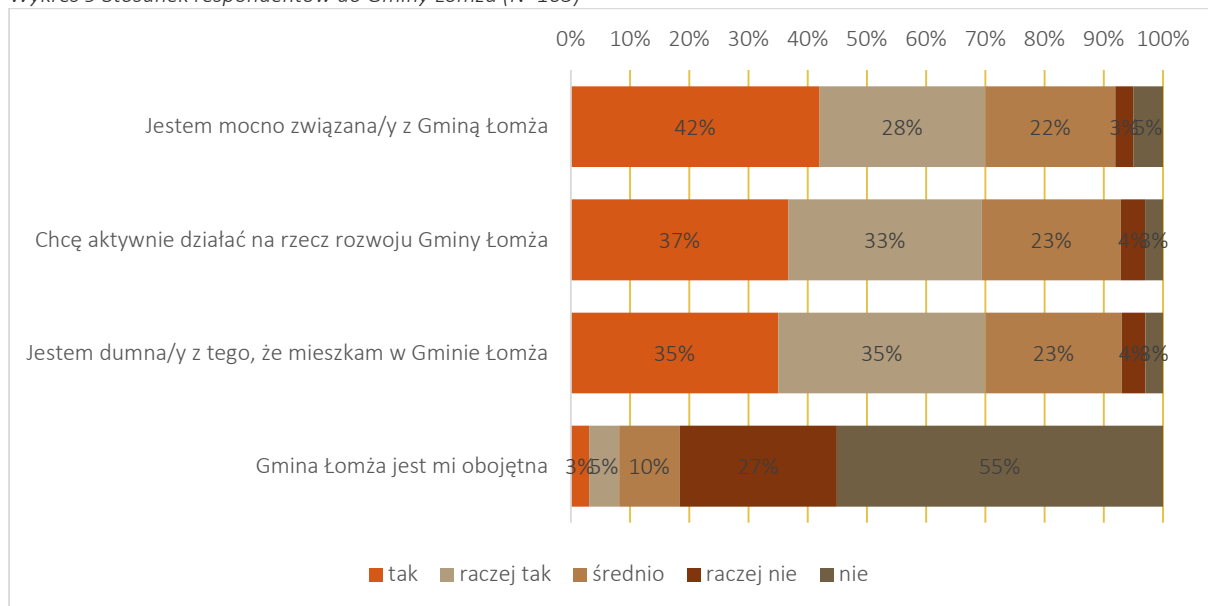

Źródło: opracowanie własne

Kolejne pytanie dotyczyło siły przywiązania do „małej ojczyzny”. 70% mieszkańców wyraża dumę z bycia mieszkańcem Gminy Łomża, a jedynie 3% mieszkańców traktuje to obojętnie.

Poniższy wykres przedstawia pełen przekrój odpowiedzi.

Wykres 9 Stosunek respondentów do Gminy Łomża (N=105)

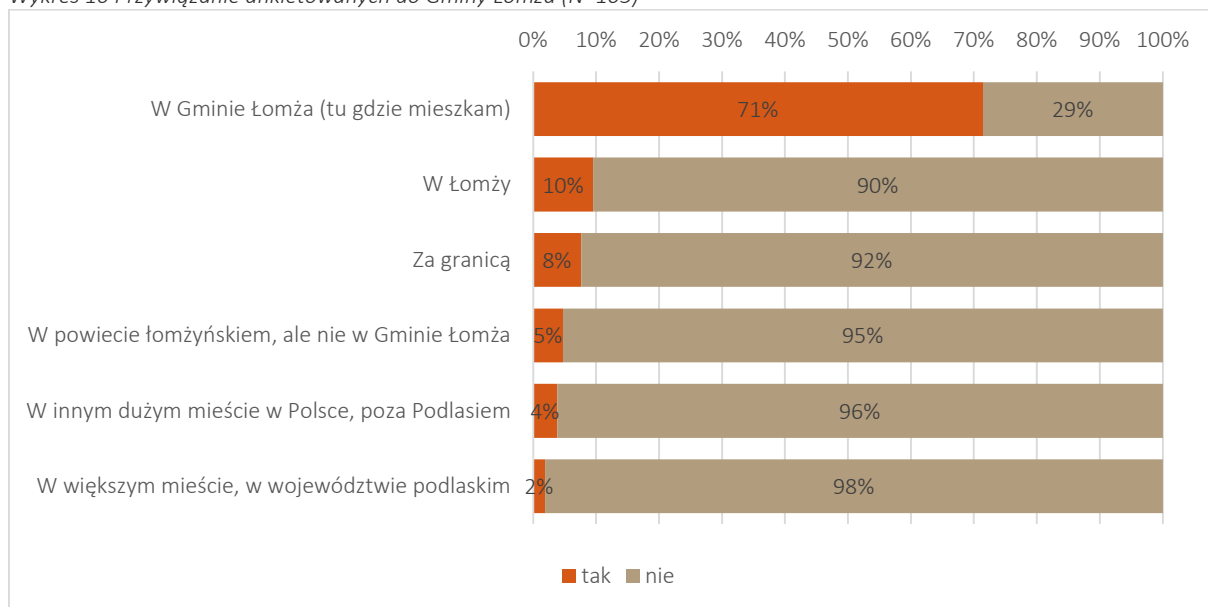

Źródło: opracowanie własne

Potwierdzeniem powyższych wyników są odpowiedzi udzielone przez ankietowanych na kolejne pytanie. Czy w perspektywie pięciu lat respondenci wyrazili wolę dalszego mieszkania w Gminie Łomża? 71% ankietowanych odpowiedziało twierdząco.

Poniższy wykres prezentuje pełne wyniki odpowiedzi na powyższe pytanie.

Wykres 10 Przywiązanie ankietowanych do Gminy Łomża (N=105)

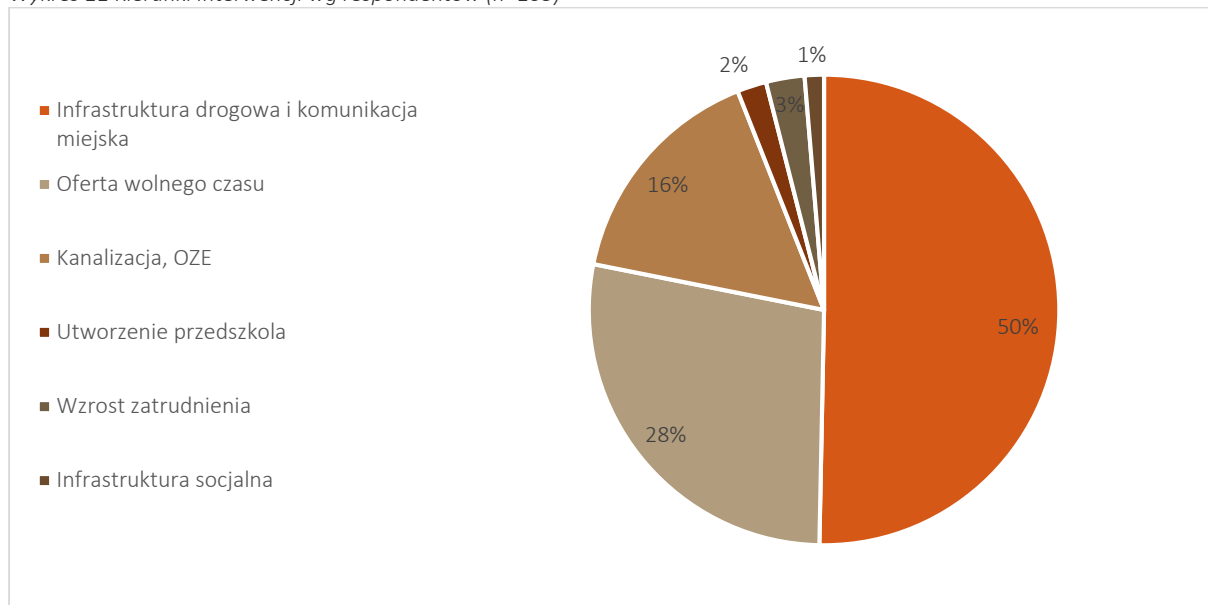
Źródło: opracowanie własne

Następnym pytaniem otwartym ankiety było wskazanie przez respondentów najważniejszego według nich przedsięwzięcia, projektu, który powinien być realizowany w Gminie Łomża. Połowa badanych jasno określiła, że to właśnie infrastruktura drogowa powinna być rozwijana i konsekwentnie modernizowana. Natomiast potwierdzeniem wyniku pytania dotyczącego słabych stron gminy Łomża jest wskazanie na rozwój projektów z zakresu spędzania wolnego czasu (28%).

Gospodarka wodno-kanalizacyjna oraz nacisk na odnawialne źródła energii do kolejne, ważne dla respondentów zadania, które należy realizować (16%).

Kolejne kategorie widoczne są na zamieszczonym poniżej wykresie.

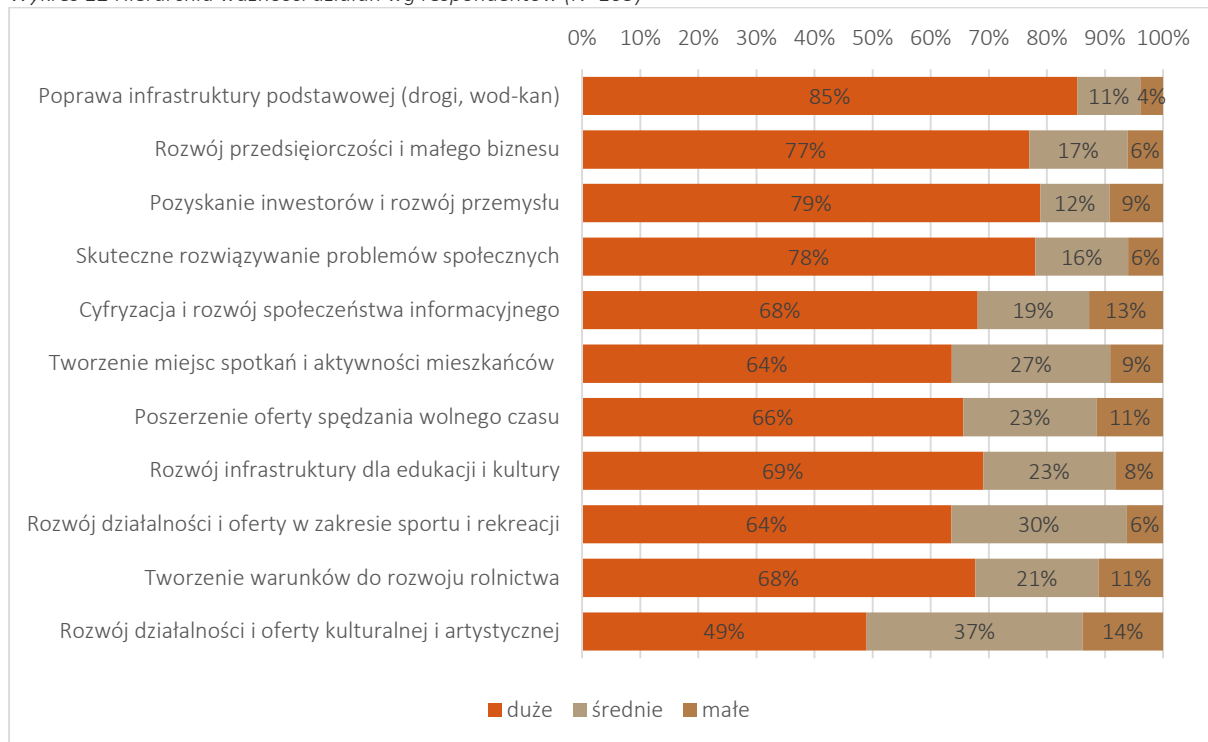
Wykres 11 Kierunki interwencji wg respondentów (n=105)

Źródło: opracowanie własne

Ostatnie pytanie ankiety związane było z oceną przez respondentów wagi działań realizowanych w przestrzeniach gospodarczo-społecznych. I w tym wypadku najczęściej wskazań dotyczy poprawy infrastruktury podstawowej oraz sfery promocji i rozwoju gospodarki. Poniższy wykres prezentuje wszystkie kategorie.

Wykres 12 Hierarchia ważności działań wg respondentów (N=105)

Źródło: opracowanie własne

Przedstawione wyniki badania sondażowego, ujawniają, że mieszkańcy Gminy Łomża wysoko oceniają jakość obsługi w urzędzie gminy i jego jednostkach, walory przyrodniczo – turystyczne regionu oraz gospodarkę wodno-ściekową. Mocną stroną według badanych są warunki środowiskowe, bliskość przyrody, czystość wody i powietrza. Dla respondentów zaletą jest gminna gospodarka odpadami, podkreślają oni, iż kontynuacja projektów skierowanych na poprawę infrastruktury w tym zakresie jest jednym z najważniejszych działań, na którym powinny skupić się władze lokalne.

Badani nisko ocenili możliwość zatrudnienia na obszarze gminy oraz niewystarczającą według nich propozycję zagospodarowania czasu wolnego. Działania na rzecz poszerzenia oferty sportu i rekreacji, a także rozwój infrastruktury edukacyjnej i kulturalnej to projekty, które według respondentów zasługują na wysokie miejsce w hierarchii ważności podejmowanych działań władz lokalnych.

Czynniki związane z rozwojem gospodarczym, pozyskiwaniem inwestorów i skuteczne rozwiązania w zakresie pomocy społecznej to kolejne z zadań rekomendowanych przez badanych. Wysoki współczynnik przywiązania świadczy o tym, iż mieszkańcy identyfikują się z miejscem, gdzie żyją i potwierdzają chęć działania na rzecz rozwoju Gminy Łomża.

Spis tabel

Tabela 1 Podział respondentów ze względu na płeć N=95.....	5
--	---

Spis wykresów

Wykres 1 Wiek respondentów (N=95).....	5
Wykres 2 Wykształcenie respondentów (N=95).....	6
Wykres 3 Status na rynku pracy ankietowanych (N=90).....	6
Wykres 4 Ocena jakości życia w Gminie Łomża (N=105).....	8
Wykres 5 Najwyżej oceniane aspekty życia w Gminie Łomża (N=105).....	9
Wykres 6 Najślabiej ocenione aspekty życia w Gminie Łomża (N=105).....	10
Wykres 7 Mocne strony Gminy Łomża wg respondentów (N=55).....	11
Wykres 8 Słabe strony Gminy Łomża wg respondentów (N=59).....	12
Wykres 9 Stosunek respondentów do Gminy Łomża (N=105).....	12
Wykres 10 Przywiązanie ankietowanych do Gminy Łomża (N=105).....	13
Wykres 11 Kierunki interwencji wg respondentów (n=105).....	14
Wykres 12 Hierarchia ważności działań wg respondentów (N=105).....	14